

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 412/2025-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], narodenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, a maloletých sťažovateľov [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených zákonnou zástupkyňou [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], právne zastúpených URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Liptovský Mikuláš v konaní vedenom pod sp. zn. 1P/37/2018, postupu Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 14CoP/61/2024 a postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1CdoR/14/2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 19. júna 2025 sa sťažovatelia domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie postupom okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu v napadnutých konaniach tak, ako to je označené v záhlaví tohto uznesenia. Maloletí sťažovatelia sa zároveň domáhajú vyslovenia porušenia čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa. Sťažovatelia sa domáhajú priznania finančného zadosťučinenia v sume každému po 16 000 eur, ako aj náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že otec maloletých sťažovateľov podal okresnému súdu 1. marca 2018 návrh na úpravu styku s maloletými. Návrhom zo 17. marca 2022 sa

domáhal zverenia maloletých do svojej osobnej starostlivosti a určenia vyživovacej povinnosti sťažovateľke, ako aj nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by maloleté deti boli umiestnené v zariadení ústavnej starostlivosti a výchovného opatrenia.

3. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 1P/37/2019 z 5. septembra 2023 rozhodol o úprave styku otca s maloletými deťmi (výroky I a II), uložil výchovné opatrenie (výrok III), Centru pre deti a rodiny Istebné uložil povinnosť podávať správy o priebehu a výsledkoch odborného poradenstva (výrok IV), návrh na zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti otca zamietol (výrok V) a rozhodol o tom, že žiadny z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania (výrok VI).

4. Na odvolanie bol rozsudok okresného súdu z 5. septembra 2023 potvrdený ako vecne správny rozsudkom krajského súdu sp. zn. 14CoP/61/2024 z 30. mája 2024 (právoplatný 1. júla 2024).

5. Proti rozsudku krajského súdu z 30. mája 2024 podal otec dovolanie, ktoré bolo uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1CdoR/14/2024 z 29. januára 2025 odmietnuté (právoplatné 7. marca 2025).

II.

Argumentácia sťažovateľov

6. Sťažovatelia zdôrazňujú, že predmet konania v ich veci odôvodňuje výnimočnú rýchlosť, ktorá sa však neprejavila v súdnom konaní, ktoré sa začalo pred viac ako siedmimi rokmi, pričom otec do dnešného dňa právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu nerešpektuje a nedodržiava styk s maloletými podľa rozhodnutia. Okresný súd rozhodol po piatich rokoch od podania návrhu. Sťažovatelia považujú postup vo veci konajúcich súdov za nesústreďený a neefektívny.

7. V súčasnosti sa vedie konanie o výkon rozhodnutia na okresnom súde pod sp. zn. 1Em/2/2023.

8. Sťažovateľka argumentuje, že si je vedomá neprípustnosti ústavnej sťažnosti, no zároveň poukazuje na dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v existencii jej zlej finančnej situácie, ktoré jej bránili využiť právne prostriedky na obranu svojich práv. Zdôrazňuje zlý zdravotný stav svojich maloletých detí a vznáša pochybnosti o vhodnosti stretávania sa otca s maloletými deťmi. Sťažovateľka konštatuje, že z dôvodu jej zlej finančnej situácie vypracoval právny zástupca ústavnú sťažnosť bez nároku na finančnú odmenu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. V úvode tejto časti rozhodnutia ústavný súd, posudzujúc vybrané časti námietok sťažovateľov (body 6 a 8 tohto uznesenia) koncipované advokátom, u ktorého sa z titulu výkonu jeho povolania predpokladá jeho odborná zdatnosť a profesionálnosť, poukazuje na *prima facie* rozporuplnú a s nosnou námietkou existencie zbytočných prietahov nesúvisiacu argumentáciu atakujúcu na jednej strane nerešpektovanie rozhodnutia odvolacieho súdu v časti úpravy styku otca s maloletými zo strany otca a na druhej strane vznášajúcu pochybnosti o vhodnosti výkonu takéhoto styku.

10. Navyše nekoherentne vyznieva aj časť argumentácie, ktorá sa zameriava na dôvody hodné osobitného zreteľa pre nevyužitie právnych prostriedkov obrany práv sťažovateľov, a to bez ich

bližšieho ozrejmienia, ktoré sťažovatelia mali k dispozícii v kontexte namietaných zbytočných prietahov, no tieto nevyužili. Konštantná judikatúra ústavného súdu a rovnako tak aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v kontexte existencie zbytočných prietahov [rozsudky ESLP vo veciach Ištván a Ištvánová proti Slovenskej republike z 12. 6. 2012, Komanický (č. 6) proti Slovenskej republike z 12. 6. 2012, Bednár proti Slovenskej republike z 8. 10. 2013, Klinovská proti Slovenskej republike z 8. 10. 2013, Csákó proti Slovenskej republike z 25. 6. 2013, Sika (č. 7) proti Slovenskej republike z 25. 6. 2013, Untermayer proti Slovenskej republike z 9. 7. 2013] pritom akcentuje, že sťažnosť predsedovi všeobecného súdu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nemožno považovať za efektívny právny prostriedok nápravy porušenia práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru (obdobne čl. 48 ods. 2 ústavy, m. m. IV. ÚS 594/2020, I. ÚS 492/2024). Judikatúra ústavného súdu a ESLP pritom právnenému zástupcovi, ktorého nosnú časť početného výkonu advokácie vo vzťahu k ústavnému súdu predstavujú práve zbytočné prietahy, musí byť už notoricky známa.

11. Už uvádzané skutočnosti a napokon aj dôvod odmietnutia ústavnej sťažnosti (oneskorenosť) nesvedčia aj napriek poskytnutiu právnych služieb sťažovateľom *pro bono* o naplnení hlavného poslania výkonu advokácie právny zástupcom, a to účinne chrániť práva a záujmy svojich klientov – sťažovateľov.

12. Konfrontujúc nosnú časť argumentácie sťažovateľov, ústavný súd konštatuje, že podstatou ústavnej sťažnosti je námietka existencie zbytočných prietahov v napadnutých konaniach vedených okresným súdom, krajským súdom a najvyšším súdom tak, ako to je vymedzené v záhlaví tohto uznesenia.

13. Jednou zo základných pojmových náležitostí ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (obdobne právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote), to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

14. S prihliadnutím na obsah ústavnej sťažnosti a skutočnosti z nej vyplývajúce ústavný súd konštatuje, že napadnuté konania vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti boli právoplatne skončené vydaním meritórnych rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu tak, ako to uvádzajú aj sťažovatelia, 1. júla 2024, t. j. pred podaním ústavnej sťažnosti. Ústavný súd napriek pochopeniu prezentovanej pozície sťažovateľky a jej detí (bod 8 tohto uznesenia) na okraj konštatuje, že ústavná sťažnosť nie je a ani nemôže byť kompenzáciou zlej finančnej situácie matky ani s ohľadom na zdravotný stav detí.

15. Ústavnou sťažnosťou napadnuté dovolacie konanie bolo rovnako právoplatne skončené 7. marca 2025, t. j. pred podaním ústavnej sťažnosti.

16. Podľa § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)

ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

17. Ústavná sťažnosť (podaná 19. júna 2025) smerujúca proti napadnutým konaniam okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu tak bola podaná zjavne po uplynutí lehoty na jej podanie podľa § 124 zákona o ústavnom súde, keďže ani ústavnú sťažnosť na priet'ahy v konaní nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (I. ÚS 28/2020, I. ÚS 366/2021, I. ÚS 191/2022, I. ÚS 167/2023). Uvedené platí obdobne aj vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, vo vzťahu ku ktorému je ústavná sťažnosť rovnako oneskorená.

18. Nedodržanie zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti je zákonom ustanoveným dôvodom na jej odmietnutie ako podanej oneskorene.

19. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene (m. m. I. ÚS 87/2025).

20. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľov uvedených v ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. júna 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu